

Anàlisi i Estudi dels Materials Arqueològics

2014/2015

Codi: 100716

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Joaquim Pera Isern

Correu electrònic: Joaquim.Pera@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent extern a la UAB

albert lopez mullor

Prerequisits

No hi ha prerequisits per cursar aquesta assignatura. El nivell és bàsic a l'abast de tots els estudiants sense formació prèvia.

Objectius

Aquesta assignatura s'emmarca dins els ensenyaments que complementen l'arqueologia de camp. És de caràcter teoricopràctic i capacita els/les estudiants per enfrontar-se amb èxit a la classificació de material ceràmic de les èpoques antiga, medieval i moderna.

Els seu objectiu és la formació bàsica dels/les estudiants ens els aspectes essencials de la ceramologia antiga i en la classificació cronotipològica dels materials ceràmics apareguts a les excavacions realitzades a casa nostra, en jaciments que poden abraçar una cronologia des del segle IV aC fins al segle XIX.

Competències

- Fer i dirigir treballs propis de l'arqueologia de camp: excavació i prospecció.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi
- Utilitzar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi en arqueologia

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les tècniques i els instruments d'anàlisi adequats per als casos d'estudi.
2. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi a la resolució de problemes relatius al camp d'estudi propi

3. Combinar recursos tècnics procedents de disciplines afins.
4. Dominar les tècniques i els recursos instrumentals propis de l'anàlisi de laboratori arqueològic.
5. Interpretar els resultats procedents de l'arqueologia de camp inserint-los en el context històric
6. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
7. Utilitzar tant eines informàtiques bàsiques (per exemple, processadors de textos o bases de dades) com programes especialitzats necessaris en la pràctica professional de l'arqueologia

Continguts

- 1- Aspectes tècnics de la ceràmica
- 2- La ceràmica com a document arqueològic
- 3- Ceràmiques dels segles IV i III aC
- 4- Ceràmiques de vernís negre romanes
- 5- Ceràmiques de vernís vermell: sigil·lada itàlica i sudgàl·lica
- 6- La T.S. Hispànica i la seva problemàtica
- 7- La T.S. Africana
- 8- La DSP
- 9- La ceràmica de Parets Fines
- 10- La ceràmica de cuina africana i itàlica
- 11- Les llànties
- 12- Introducció a les àmfores
- 13- La ceràmica utilitària dels segles VII-VIII. Transició entre l'antiguitat tardana i l'alta edat mitjana
- 14- La ceràmica carolíngia, segles IX-X
- 15- La ceràmica de cuina grisa/oxidada catalana dels segles XI-XIV
- 16.- La reaparició de les ceràmiques de taula. L'anomenada pisa arcaica de Barcelona
- 17- La ceràmica catalana decorada de verd i manganès (o morat)
- 18-La ceràmica vidriada comuna dels segles XIII al XVIII
- 19-L'aparició de la decoració en blau de cobalt. L'anomenada ceràmica blava de Barcelona
- 20- La ceràmica de reflex metàl·lic o daurada catalana
- 21- La ceràmica blava catalana, segles XVI-XIX

Metodologia

- 1.- Classes presencials a l'aula: constitueixen el 70% del curs en aquesta assignatura. El mètode docent és basa en les ex part de ceràmica romana, els apunts ja estan editats en un dossier que és a disposició dels alumnes a començament del curs. La ceràmica medieval i moderna es facilita per part del professor, a través del campus virtual, mitjançant diverses publicacions que proporciona una abundant bibliografia que es objecte de comentari a classe.

Les explicacions teòriques sempre recolzen en imatges projectades i amb la presentació i circulació de materials ceràmics als quals evessant pràctic, segons els temes, cosa que fa difícil el seguiment de la matèria si no hi ha una assistència continuada.

2.- Classes pràctiques al laboratori: Constitueixen el 30% del total de l'assignatura. Són classes pensades per repassar, en grups reduït, el parlat a les lliçons teòriques. Aquest format assegura que tots els alumnes puguin tocar els materials i sobretot preguntar sobre aspectes que poden explicar amb facilitat.

3. Visita al magatzem d'Arqueologia del MUHBA: es fa al final del quadrimestre i té com a objectiu de repassar les nocions adquirides medieval i moderna, al davant d'una col·lecció de ceràmica extraordinària, tan pel nombre de peces, com per la facilitat d'accedir-hi.

Dirigides

Classes teòriques

Pràctiques d'aula

Pràctiques de Laboratori

Visita al magatzem del MUHBA

Supervisades

Tutories

Realització d'exercicis pautats d'aprenentatge

Autònomes

Recerca de documentació i lectura de textos

30

Lectura i anàlisi crítica

Redacció de treballs i estudi

4

Assegurar una adequ

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
recerca i estudi	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Tipus: Supervisades			
tutories i exercicis	20	0,8	1, 2, 3, 4
Tipus: Autònomes			
estudi i recerca	47	1,88	

Avaluació

L'avaluació dels coneixements adquirits en aquesta assignatura es fa de manera continuada, a través de les intervencions en les classes teòriques i pràctiques. D'altra banda, es demana la ressenya d'alguna publicació continguda a la bibliografia subministrada pels professors. Finalment, es fa un examen de cadascuna de les dues parts de l'assignatura (època antiga i època medieval i moderna), centrat en el coneixement teòric i la identificació pràctica, ja sia amb fragments o a través de fotografies, dels materials estudiats.

E
r
s
·
7

Treballs escrits

Desenvolupar habilitats de jerarquització i síntesi de la informació

Lectura i anàlisi crítica de la bibliografia

Assegurar una adequada expressió escrita

Exàmens

1 per cadascuna de les dues parts de l'assignatura

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
participació a classe i presentacions	10%	10	0,4	1, 2, 4, 5, 6, 7
proves escrites	60%	3	0,12	1, 2, 4, 5, 6, 7
treballs escrits	30%	30	1,2	1, 2, 4, 5, 6, 7

Bibliografia

La bibliografia de totes les classes de material ceràmic estudiades es proporcionarà a través del campus virtual, en forma de llistes de fitxes bibliogràfiques, d'enllaços amb pàgines ad hoc, i de documents (articles, capítols de llibre, llibres) en versió pdf, d'accés exclusiu a les persones matriculades.